

Nr 291.

Af herr **Jonsson** i Hökhult **m. fl.**, om afslag å *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt.*

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 88 till innevarande Riksdag med förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt föreslås den verkliga rena inkomstskatten. Denna skatt torde teoretiskt sedt vara den rättvisaste, där den utan svårighet kan tillämpas, så att den verkliga inkomsten kommer fram och kan beskattas. I praktiken kommer man säkert att möta stora och betänkliga svårigheter, då man skall tillämpa den rena verkliga inkomstskatten vid jordbruket.

Vi tro, att det skulle blifva svårt och betungande för jordbrukarna att föra en ordnad och noggrann bokföring, som blifver nödvändig för att få fram den verkliga, rena inkomsten.

Visserligen befrias enhvar, som brukar jordbruksfastighet med taxeringsvärde, icke öfverstigande 25,000 kronor, från skyldighet att afgifva deklaration om inkomst af samma egendom. Hvad angår mindre jordbruksfastigheters deklarationsplikt, så skola de fullgöras genom ifyllande af fastställda formulär.

För den, som har ett känsligt samvete och vill äfven göra staten rätt, blir det mycket svårt att ifylla och underskrifva ifrågavarande formulär utan att hafva fört en riktig och noggrann bokföring.

Enligt 1908 års statistik är den svenska jorden delad i 359,117 brukningsdelar, däraf 318,277 under 20 har åker. Dessutom finnas 150,358 jordtorpare och andra jordlägenhetsinnehafvare. Att fordra uppgifter om arealer, utsäde, skörd m. m. från samtliga dessa och med led-

ning af detta låta taxeringsnämnderna årligen fastställa de varierande inkomstbeloppen måste blifva ett mycket svårt arbete, då uppgifterna kunna blifva mycket otillförlitliga och svårförstådda och då mycket af inkomsten ännu fortfarande måste beräknas. Huru skall man t. ex. beräkna värdet af in- och utgående inventarier, särskildt kreatur, hvilka man ej sett och hvilkas värde är så olika på olika gårdar och under olika år. Stora svårigheter uppstå angående värdeförminskning å maskiner, redskap, och särskildt med hänsyn till åbyggnader vid de dyrbara gårdarna blir det svårt att få en någorlunda rättvis afskrifning.

Vi vilja icke förneka, att förslaget om införande af den verkliga rena inkomstskatten icke skulle i skatteafseende blifva till fördel för alla äfven för jordbrukare och rättvist mot öfriga skattskyldiga. Men hvad jordbrukarna beträffar, så blir arbetet med bokföringen för dem så betungande, att det kommer att trycka ännu hårdare än själfva inkomstskatten, då de dagligen måste anteckna hvad som förbrukas för hushållet, hvad som försäljes, hvad som inköpes och alla omkostnader för jordbrukets bedrivande.

För att slippa ifrån den för jordbruket svåra uppgiften att deklarerera på sätt förslaget angifver, anse vi det vore för landtbrukarna lyckligast, om detta förslag ej af Riksdagen antages, och vi i stället få ett nytt förslag i hufvudsak byggt på de grunder, som inkomstskatten nu hvilar på, och med de ändringar, som kunna vara nödvändiga, särskildt som vi i alla fall skola behålla bevillningen. Vidare skulle taxeringsmyndigheterna slippa ifrån den mycket svåra och grannlaga uppgiften att taxera på grund af de uppgjorda formulären.

Då vi redan hafva slagit in på en särskild skogsbeskattning för kommunerna, bör det mycket väl gå för sig, att inkomsten från skogsskötseln deklarereras för sig som för annan inkomst, och för jordbruket taxeras endast själfva jordbruksrörelsen.

Det är vår lifliga öfvertygelse, att förmögenhetsskatten ej behöfver kombineras med inkomstskatten, ty den kan nog uttagas utan sammanhang med inkomstskatten. I alla händelser bör frågan uppskjutas något år, så vi få tid och tillfälle att sätta oss riktigt in i densamma.

I förslaget är medgifvet att göra afdrag för den fasta egendomens brukande och skötsel, aflöning, kost och öfriga utgifter för de skattskyldigas verksamhet, använda biträden och arbetare, kontors- och andra förvaltningskostnader. Afdrag får dock ej ske för lön och underhåll åt den skattskyldiges hemmavarande barn, som deltaga i arbetet för egen-

domen. Det är egendomligt, att landtbrukare, som hafva söner och döttrar, som mycket väl behöfvas som biträden för det egna jordbrukets skötsel, ej skola äga rätt att göra afdrag för sina barns arbete för egendomens skötsel. Följden kan blifva den, att fastän jordbrukaren behöfver sina barns hjälp för att sköta sitt jordbruk, så låter han sina barn taga plats hos andra och skaffar sig andra arbetare för att vara behjälpliga med jordbruket för att äga rättighet att göra afdrag för kostnaderna för deras arbete å sin inkomst.

Vid taxering af förmögenhet skall såsom tillgångar upptagas: fast egendom, lös egendom, såsom lefvande och döda inventarier m. m. Är denna förmögenhetsskatt väl afvägd emellan skattskyldige? Vid jordbruket skall taxeras som förmögenhet såväl lefvande som döda inventarier, äfven maskiner och redskap, som användas och behöfvas för jordbruket.

Men såsom tillgångar skola icke upptagas möbler, husgeråd, smycken och andra lösören, som äro afsedda för skattskyldig och hans familjs personliga bruk. Det finnes många skattskyldiga i vårt land, som äga möbler, husgeråd, smycken och andra dyrbara lösören, som representera en jämförelsevis mycket stor förmögenhet. De hafva mer än tillräckliga inkomster för sina behof och hafva därför råd att offra stora kapital på lyx och mycket annat för sin egen bekvämlighets skull, som ej gifver någon verklig inkomst.

Största delen af de skattskyldiga ha icke tillgångar att skaffa sig dyrbara möbler och husgeråd. De få nöja sig med enkla, billiga saker och inskränka sig till det allra nödvändigaste. Den lilla egendom, som de möjligen hafva, behöfver brukas så, att den blir vinstgifvande och lämnar inkomst. Då kan det väl icke vara med rättvisan öfverensstämmande, att de, som hafva så stor förmögenhet, att de hafva tillgångar till att hålla sig med dyrbara lyxartiklar och nedlägga stora kapital för att skaffa sig sådana förmåner, skola vara befriade från att erlægga skatt för dessa kapital, som de nedlagt för att få det så treffligt och bekvämt som möjligt. Då vid taxering af förmögenhet skola som tillgångar upptagas jämte fastigheter äfven lös egendom, såsom lefvande och döda inventarier, böra äfven som tillgångar upptagas möbler, husgeråd, smycken och andra lösören, som äro afsedda för skattskyldig och hans familjs personliga bruk, med undantag i hvarje fall, då värdet understiger 5,000 kronor.

Då vi hafva svårt att föreställa oss, att Riksdagen är redo att under den återstående korta tiden af sin sammanvaro och efter en mycket knapphändig läsning antaga ett så genomgående och fullkomligt nytt,

opröfvadt och i hög grad inveckladt förslag, och då vi äro öfvertygade om, att det är bättre för våra förhållanden att vi få en skattelag, som mindre stöder sig på utländska exempel, utan mera håller sig till hvad vi äro vana vid och som för de skattskyldiga är mera praktiskt och tillfredsställande, få vi på grund af hvad vi sålunda anfört, värdsamt hemställa,

att Riksdagen med begäran om nytt förslag, byggdt på ofvan angifna grunder, ville afslå Kungl. Maj:ts förslag.

Stockholm den 13 april 1910.

J. A. Jonsson.

W. Bengtsson.

C. A. Danielsson.

Carl F. Sjöberg.

Bernhard Nilsson.
